

TONG YULDUZI

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqa boshlagan

№ 33 (66314)
2001 yil 17 avgust, juma

Sotuvda erkin narxda

Onalarimiz juda ajoyib bo'lishadi-da. Farzandlarining boks, karate, taekvando kabi sport turlari bilan shug'ullanishlarini ko'pam

yili Jambul shahrida o'tkazilgan hamdo'stlik mamlakatlari chempionatida Almas ismli qozoq tengdoshi bilan bellashib, 2-o'rinni qo'lga

MEDALLARI SHODASINI BIR KO'RING

xohlayvermaydilar. Go'yoki, o'g'illari kaltakning tagida qolib ketadigandek. Lekin men bir bolani taniyman. Uning onasi bu borada boshqacharoq fikrlaydi. Kim ekan u, deysizmi? Keling, yaxshisi bir boshdan so'zlab bera qolay.

U bolaning ismi Sardor Haydarov. poytaxtimizdagi 17-maktabning 7-sinfida a'lo va yaxshi baholarga o'qiydi. Oiladagi uch o'g'ilning o'rtanchasi. Olti yil avval tog'asi uni o'zi shug'ullanadigan «Jar» sport majmuasining taekvando to'garagiga olib borish niyatida ekanligini aytganida, onasi Shoiri opa juda sevinib ketgandilar. Chunki sport bilan shug'ullangan bolalarning ham jisman, ham ma'nan sog'lom bo'lishini juda yaxshi bilardilar-da...

Mana olti yildirki, Sardor to'garakning faol qatnashchilaridan biri. Ba'zan dangasalik qilib, bugun mashg'ulotlarga bormay qo'ya qolay, degan kezlarida Shoiri opa xafa bo'lardilar. «Sport - bu tinimsiz mehnat, chiniqish degani. Dangasalik esa uning eng ashaddiy dushmani. Shunday ekan, mehnatdan hecham cho'chimagin» deya nasihat qilib, to'garakka kuzatib qo'yardilar. Qolaversa, murabbiylari Mirzohid hamda Mirsulton akalarning ham Sardordan umidlari katta edi. Tinimsiz mehnatlari o'z samarasini berdi: uni respublika terma jamoasiga qabul qilishdi. Keyin esa sport bellashuvlari, spartakiadalardan bo'shamay qoldi. O'tgan

kiritib qaytdi. G'oliblikni qo'lga kiritma olmagani bilan biroz ranjidi-yu lekin tushkunlikka tushmadi. Yengilgan kurashga to'ymas, deganlaridek, tinimsiz mashq qildi. Murabbiylari ko'magida yo'l qo'ygan xatolari ustida ishladi, Olmatada bo'ladigan chempionatga jiddiy hozirlik ko'rdi. Bu safar omad Sardorga kulib boqdi. Besh nafar sportchi bilan bellashib, 1-o'ringa loyiq topildi. Bo'ynidagi medallar shodasi ham ancha ko'payib qoldi.

O'tgan yilni Sardor, omadli yilim, deb xotirlaydi. Moskvada 42 kilogramm og'irlikdagi o'smirlararo bellashuvda bir emas, uchta birinchi o'rinni egallab qaytdi.

Bellashuvlar, musobaqalar o'z yo'liga, lekin dam olish ham kerak-ku. Sardor buni ham qoyillatdi. Sirdaryodagi «Sirdaryo» dam olish maskanida maroqli hordiq chiqardi. Daryoda cho'milishgani, gulxanlar yoqib, tunni tongga ulashgani, baliq tutib, olovda qovurib yeyishgani haqida zavq bilan gapirib berdi. Dam olish bilan birga biror kunni mashqsiz o'tkazishmabdi. Ayni kunlarda esa uyda oyijonining eng yaqin ko'makchisiga aylangan. Bo'sh vaqtlarida buvajonisi sovg'a qilgan kompyuterda qiziqarli o'yinlar o'ynaydi. Ustozlaridan olgan sport saboqlarini ukasiga ham o'rgatyapti. Xullas, Sardorjonning har bir kuni maroqli, foydali o'tyapti, desam, mubolag'a bo'lmaydi. Eng muhimi, onasi undan juda mamnun.

Nargiza JALILOVA,
Toshkentdagi 249-maktab o'quvchisi.

MENI VOYAGA YETKAZGAN GAZETAM

Sevimli shoirimiz Po'lat Mo'min «Tong yulduzi»ni shunday ataydilar. Yoshlari ancha ulg'ayib qolgan bo'lsa-da, tahririyatimizga tez-tez kelib turishlari, bizlardan o'rinli, dono maslahatlarini ayamaliklari, endigina «tandirdan uzilgan» yangi- yangi she'rlarini, bolalarim o'qisin, deya olib kelishlari ham shundan.

Yodingizda bo'lsa, tabiat hali bahoriy libosini kiyib ulgurmagan bahorning ilk kunlarida Po'lat Mo'minning «Qish haqida qo'shiqlar»ini e'lon qilgandik. Kuni-kecha shoir bobongiz yoz haqidagi she'rlaridan olib keldilar. Ulardan ayrimlarini e'tiboringizga havola qilyapmiz. Ularni o'qib, uqib borasizlar, degan umiddamiz.

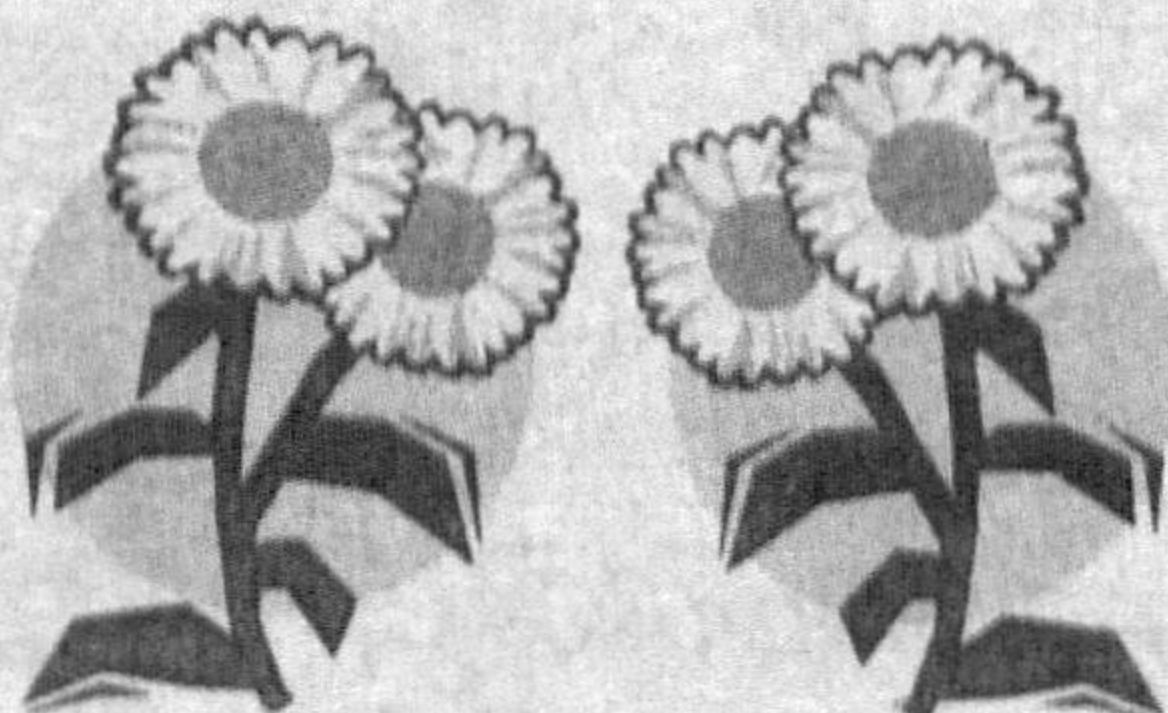
NE DEGANI YOZ DEGANI?

Ne degani,
yoz degani?
Ko'ngillarni
yoz degani.
Kasallikdan
qutqarishga,
Hordiqni
chiqarishga.
Soz degani-
yoz degani...
Jozibador
Tong ertasi,
Fasllarning
Eng erkasi -
Yoz degani.

Mavjudotning
Sahovati,
Jazirama
Harorati,
Barchaga teng -
Mos degani-
Yoz degani.
Bolakaylar
Chiniqmoqqa,
Bilaklarga
Kuch yig'moqqa
Soz degani-
Yoz degani.
Po'lat Mo'min
Bobongizga
She'ni yaxshi
yoz degani,
Yoz degani-
yoz degani.

YOZDA SOZ-DA

Bolalar sayr etadir,
O'z ko'nglin sayratadir-
Yozda-yozda.
Chanqagan suv simirar,
Ozg'inlar-chi semirar-
Yozda-yozda.
Quyosh kelganday yaqin,
Sochar olovdan chaqin-
Yozda-yozda...
Keng osmon yarqiraydi,

Daryolar sharqiraydi-
Yozda-yozda.
Yer tandirdan qilmas farq,
Mevalar pishadi g'arq-
Yozda-yozda.
Uxlagan tiniqadir,
A'zolar chiniqadir-
Yozda-yozda.
Sohillar rosa gavjum,
Oftobda pishar tuxum-
Yozda-yozda.
Ko'llarda bolakaylar,
Misoli bolaqaynar-
Yozda-yozda.
Barcha bola e'zozda,
Bo'lgani rosa soz-da,
Yozda-yozda.

Po'lat MO'MIN,
O'zbekiston xalq shoiri.

DARSLIKLAR IJARAGA BERILADI

Tahririyatimizga ko'plab ota-onalar qo'ng'iroq qilib, maktab kutubxonalaridan ijaraga beriladigan darsliklar yuzasidan qiziqib so'rashayapti.

Ularning so'rovlariga aniqlik kiritish maqsadida Xalq ta'limi vazirligi darsliklar va o'quv hujjatlari bo'yicha boshqarma boshlig'i Ra'no opa Otaboyevani suhbatga tortdik.

- Bu yil Toshkent shahri va barcha viloyatlarning bittadan tumanida tajriba-sinov asosida maktab kutubxonalaridan darsliklar ijaraga beriladi. Davlatimiz tomonidan ajratilgan mablag' hisobiga qirqta nomdagi darsliklar 20 avgustgacha maktab kutubxonalariga bepul topshiriladi. Ota-onalar darslikning 25 foizini to'laydi, xolos. Yil yakunida yana kutubxonaga topshiradilar.

«Paxtabank» bilan tuzilgan shartnomaga asosan, bankning joylardagi bo'limlariga ota-ona ijara pulini to'laydi. To'lov qog'ozi maktab direktoriga topshiriladi. Ijara pulini ikkiga bo'lib ham to'lash mumkin. Ushbu pullar maktab hisobiga o'tadi.

Har bir darslik to'rt yil xizmat qilishi kerak. Ijara puli ham to'rt yilda yig'iladi. Ijara pulidan tushgan mablag' ota-onalar va maktab ma'muriyati bilan kelishgan holda maktabning o'ziga yoki yangi kitoblar sotib olishga ishlatiladi.

Yangi chop etilayotgan maktab darsliklari o'zining sifatliyligi bilan ajralib turibdi. Ushbu darsliklar Respublikamizdagi eng yaxshi bosmaxonalarda chop etildi. Har bir darslikning orqasida «Darsliklar aylanma jamg'armasi» - «DAJ» degan yozuv bor. Bunday yozuvli darsliklar sotuvda bo'lmaydi. U faqat maktab kutubxonalarida ijaraga beriladi.

O'quvchi kitobni yirtmasdan, ozoda tutishi o'ta muhimdir. Bordi-yu darsliklar talab darajasida tutmasa, o'sha o'quvchi albatta kutubxonaga jarima to'laydi. Shuning uchun aziz bolajonlar, qo'lingizga olgan darsliklarning har biriga e'tibor bilan qarang. Toki, o'zingiz va ota-onangiz noqulay ahvolda qolmasinlar.

Darsliklarni ijaraga berish usuli Armaniston, Moldova kabi davlatlarda 1991 yildan beri qo'llanilib kelinyapti. Bu usul faqat yaxshi tomoni bilan ko'pchilikka ma'qul.

Yaqinda Angliyada ushbu masala yuzasidan seminar o'tkazildi. Kerakli topshiriqlar, maslahatlar olindi. Nasib bo'lsa, tajribamiz ko'ngildagidek o'tsa, kelasi yildan barcha tumanlarda ijara usuli qo'llaniladi. Hozircha, ushbu o'quv yilidan quyidagi tumanlarda maktab darsliklari ijaraga beriladi:

Qoraqalpog'iston
Respublikasi
Andijon viloyati
Buxoro viloyati
Jizzax viloyati
Sirdaryo viloyati
Navoiy viloyati
Xorazm viloyati
Farg'ona viloyati
Namangan viloyati
Toshkent viloyati
Qashqadaryo viloyati
Surxondaryo viloyati
Samarqand viloyati
Toshkent shahri

Beruniy tumanida
Qo'rg'on tepa tumanida
Kogon tumanida
Do'stlik tumanida
Guliston tumanida
Navoiy tumanida
Urgench tumanida
Oxunboboyev tumanida
Namangan tumanida
Bekobod tumanida
G'uzor tumanida
Angor tumanida
Toyloq tumanida
Sobir Rahimov tumanida.

Suhbatdosh Feruza ODILOVA.

KITOB- AQL CHIROG'I

Kitob aqlni charxlaydi, deyishadi. U bizga ko'p bilim beradi. Odobli, to'g'ri so'z bo'lishga o'rgatadi. Bir so'z bilan aytganda barcha yaxshi fazilatlarini kitobdan olishimiz mumkin.

Shu bilan birga bobokalonlarimiz hayoti va ijodini ham kitobni o'qib bilib olamiz. Shunday ekan biz uchun aziz bo'lgan kitobni doimo asrab-avaylaylik.

Gohida kutubxonalardagi kitoblarga achinib ketaman. Axir o'sha kitoblarni biz kabi o'quvchilar o'qigan-ku. Nega shu holga solishgan?

Kitobni ozoda va yaxshi saqlashni o'rganaylik. Unga hamisha hurmat bilan qaraylik.

Guloyim
NORBOYEVA,
Sirdaryo viloyati,
Xovos tumanidagi
7- maktabning
6- sinf o'quvchisi.

MEN SEVGAN ADIB

Inson dunyoda hamisha orzu umidlar bilan yashaydi. Orzusiz hayotning ma'nosi ham yo'q. Mening ham orzularim bir olam: ijodkor bo'lsam deyman. Har kimning o'z sevimli mashg'uloti bo'ladi. Kimdir bo'sh vaqtini televizor qarshisida, yana kimdir radioning yonida o'tkazadi.

Men esa fursat bo'ldi deguncha kitob o'qiyman. Ayniqsa, sevimli adibim O'tkir Hoshimovning asarlarini takror va takror o'qishdan zerikmayman. Uning hayotiy voqelikka asoslangan «Urushning so'nggi qurboni», «Dunyoning ishlari», «Ikki eshik orasi», «Bahor qaytmaydi» kabi asarlarining qahramonlari menga juda qadrdon bo'lib ketgan. Ulardan yashashni, hayotni qadrlashni o'rganaman.

Samiha MIRZAMUXAMEDOVA,
Yunusobod tumani.

HAM SAYOHAT,
HAM ZIYORAT

Ta'til kunlarida buvijonim bilan juda ko'p joylarga bordik, sayilgohlarda, dam olish maskanlarida miriqib dam oldik. Tunov kuni buvijonim meni barvaqtroq uyg'otdilar-da, turaqol qizim, bugun men seni ham sayohatga, ham ziyoratga olib boraman, dedilar. Dastlab ularning gaplarini unchalik tushunmadim. Keyin bilsam, poytaxtimizda o'tgan yili barpo etilgan Xotira maydoniga olib bordilar. Turli-tuman gullar chamandek ochilib yotgan maydonning qoq o'rtasidan Bo'zsu anhuri oqib o'tarkan. Buvim menga xuddi mana shu yerda istiqlolimiz uchun kurashib, uni ko'rolmay ketgan xalqimizning mard o'g'lonlari otib o'ldirilganligi, ularning xotirasini abadiylashtirish maqsadida Prezidentimiz tashabbuslari bilan mana shu maydon barpo etilganligi haqida gapirib berdilar. So'ngra ko'zlariga yosh olib, shahidlar haqiga duo qildilar...

Buvinning yonlarida turib, ko'nglimda allaqanday yengillik his qildim va bu yerga tez-tez kelib turishga ahd qildim. Bu yerda ko'rgan, eshitganlarimni dugonalarimga albatta so'zlab beraman.

Zamira AHROROVA,
Yunusobod tumanidagi 272-maktabning
4- «A» sinf o'quvchisi.

XATLAR TEGIRMONI

Yozgi ta'tilda bolalarning bo'sh vaqti mo'l bo'ladi, mazza qilib sport o'yinlarini o'ynashadi. O'smirlar orasida mahallalararo futbol musobaqasi o'tkazilayotgani ayni muddao bo'ldi-da. Mahallamiz bolalari ham bu o'yinga qizg'in tayyorgarlik ko'rishmoqda. Ukam Xolmurod futbolning ashaddiy ishqibozi, mahallamiz guruhi a'zosi. Ayni kunlarda mashqlarni qizitib yuborishgan.

G'OLIBLIK SHOHSUPASI

Ukam guruhi haqida to'liqlanib quyidagilarni gapirib berdi.

Jamoamizda birgina bizning mahalla emas, balki 3-4 ta mahallaning eng yaxshi o'ynaydigan bolalari jamlangan. Barchamiz kelishgan holda guruhimizga «Marhabo aya» mahallasining nomini qo'ydik. Guruhimiz 1998 yilning iyun oyida tashkil topgan bo'lib, Ziyoviddin aka murabbiylik qiladilar. Ayni kunlarda musobaqaga tayyorgarlik ko'rayapmiz. Har kuni ertalab soat 6.00 dan peshingacha mashq qilamiz. Kechki payt 17.00 da

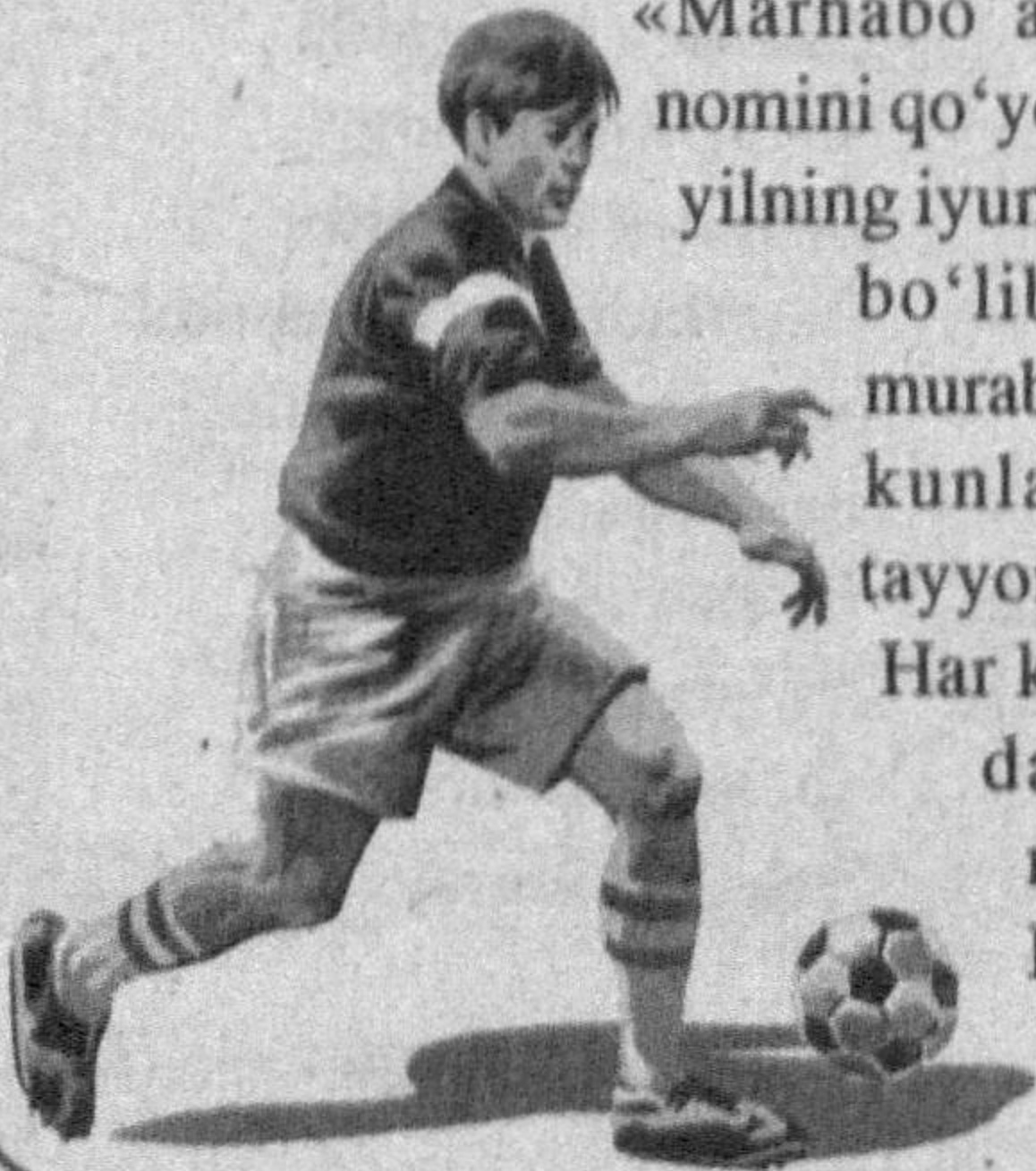
esa o'yin bo'ladi, turli mahallalar bilan o'ynaymiz. Hozirgacha Hamza mahallasini 6-1 ga, Zebuniso mahallasini 2-1 ga yutdik va finalga yo'llanma oldik. Endi yaqin kunlarda Yangi hayot mahallasi bilan final o'yini bo'lib o'tadi.

Bu mahalla bizning eng katta raqibimiz. O'tgan yili xuddi shunday final o'yinida ularga yutqazib qo'ygandik. Ishqilib, bu gal yutaylik-da!

Kozim, Hasan, Qobil kabi o'rtoqlarim jamoamizning eng yaxshi o'yinchilaridan. Final o'yinlarida g'olib bo'lganlarga qimmatbaho sovg'alar, pul mukofoti beriladi. Mukofotlarni mahallamiz raisi Mirislom aka topshiradilar. Ular har gal kelib o'yinimizni tomosha qiladilar va bizlar uchun barcha sharoitlarni yaratib beradilar.

Final musobaqalarida g'oliblikni qo'lga kiritdik, quvonchimizga Mirislom aka ham albatta sherik bo'ladilar.

Mashhura QAHHOROVA.

BIZNING MAKTAB

Men ustozlarimni sog'inib maktabga bordim. U yerda juda katta o'zgarishlar bo'libdi. Sinfimizni ozoda saqlardik. Endi undan ham chiroyli bo'libdi. Maktabimiz bog'i tumanimizdagi boshqa maktablardan katta bo'lib, asosan beda, makkajo'xori, no'xat ekilgan. 500 ta daraxt bo'lib, 300 tasi mevali, qolganlari terak ko'chatlari. Maktabimizning issiqxonasida limon ekilgan. Sport maydonchamiz doimo o'quvchilar bilan gavjum. Ertalab soat 5.00 dan 7.00 gacha, kechqurun soat 18.00 dan 20.00 gacha turli musobaqalar o'tkaziladi. Bunday musobaqalarni o'tkazishda jismoniy tarbiya o'qituvchisi Bahrom aka Karimbekovning xizmatlari juda katta. Maktabimiz yangi o'quv yiliga 29 iyun kuni tayyorlab qo'yildi. Jiyanim Doniyor Usmonov 1-sinfga chiqadi va mening birinchi ustozim qo'llarida ta'lim oladi.

Dilshod USMONOV,
Akmal Ikromov tumanidagi
Ahmad Yassaviy nomli 203-o'rta
maktabning
4-sinf o'quvchisi

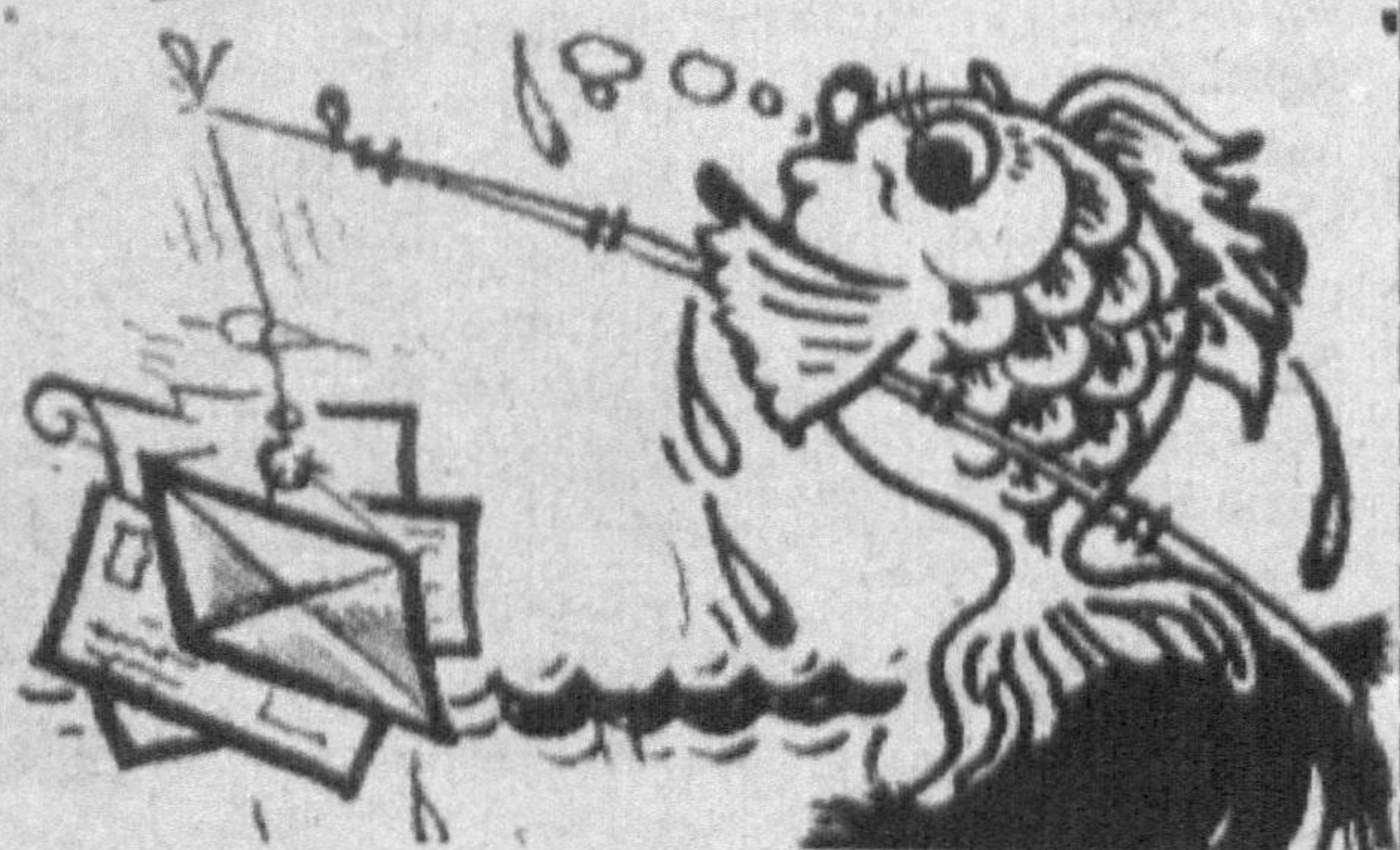
USTOZLAR IZIDAN

Mana bir necha yillardan beri 1-Toshkent pedagogika bilim yurtida yoshlarga ta'lim-tarbiya sirlarini o'rgatib kelayotgan ustoz Saltanat opa Karimova, bu yil 1-bosqichlarni maktablarga olib borib dars jarayonlarining sir-sinoatlarini o'rgatdilar. Jonkuyar o'qituvchi, psixolog ta'lim-tarbiya jarayonida ko'plab yangiliklarni yaratdi. Shu tufayli shaxsiy ish reja degan yangi tushuncha paydo bo'ldi. Avvaliga o'rta maktabda o'qituvchilik qilib yurgan Saltanat opa juda ham izlanuvchanligi tufayli, o'z ko'zlagan maqsadlariga yetishdi. Opa hozirda bilim yurtida psixologiya fanidan saboq berib, rahbarlik qilmoqdalar. Ular bilan suhbatlashar ekanman, qayta-qayta bir so'zni ta'kidlab o'tdilar. «Ayrim yoshlar yangilik yaratishga oshiqmaydilar, aksincha bor narsani yodlab oladilar. Amaliyot davomida men ko'pgina qizlarni ko'rdim, kuzatdim va shunday xulosaga keldim. Yosh o'qituvchilarga bir narsa - «yaratuvchanlik» yetishmaydi».

Ha, ustozning so'zlarida jon bor. Hozirda hatto o'quvchilar ham ko'r-ko'rona yod olishga odatlanib qolishgan. Bu eski sarqitlardan qutilish uchun nima qilish kerak?

Izlanish kerak, bolalarni mustaqil fikrlashga, nutq boyliklarini o'stirishga harakat qilmoq kerak. Saltanat opadek ustozlarning izidan bormoq kerak.

Iroda MIRSOATOVA,
Pskent shahri.

- Жаббор Раззоқович, янги ўқув йилига дарсликлар ва ўқув адабиётлари шайми? Фарзандларимиз айрим китобларни излаб қолишмасмикин? Унинг устига айнан 2001 йилда нашр этилган китобни харид қилиш шарт эмис.

- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги "Ўзлуксиз таълим тизими-ни дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида"ги 4-сонли қарорига мувофиқ ҳамда кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини бажариш юзасидан Халқ таълими вазирлиги тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси тизимидаги нашриётлар 2001-2002 ўқув йили учун 362 та дарслик чоп этишни режалаштирган. Булар умумтаълим мактабларининг таълим ўзбек ва қардош тилларида олиб бориладиган 1-синф ўқувчилари учун 54 номдаги, 2-11-синфлар учун 294 номдаги ҳамда ёрдамчи ва махсус мактаблар ўқувчилари учун 14 номдаги дарсликлардир.

Ҳозирги кунгача 192 номдаги дарслик 20,1 млн. нусхада чоп этилди.

Таълим ўзбек тилида олиб бориладиган мактабларнинг 1-синфлари учун нашр этилиши режалаштирилган барча дарсликлар тўла нашр этиб бўлинди.

Қардош тиллардаги мактабларнинг 1-синфлари учун "Одобнома" дарслиги (5 тилда) нашр этилмоқда.

"Билим" нашриётида Қорақалпоқ тилидаги 1-синф учун режалаштирилган 11 номдаги дарсликдан 10 номдагиси 175,0 минг нусхада нашрдан чиқди.

2-11-синф учун режалаштирилган 294 номдаги дарсликнинг 130 номдагиси 14,1 млн. нусхада чоп этилди. Қолганлари нашр этиш жараёнида.

Шу жумладан:

"Ўқитувчи" нашриёти умумтаълим мактабларининг таълим ўзбек тилида олиб бориладиган мактабларнинг 1-синф учун 8 номда 3 млн. 400 минг

нусхада нашр этишни режалаштирган. Ҳозирги кунга келиб бу дарсликлар тўла нашрдан чиқди. 2-11-синфлар учун нашр этилиши режалаштирилган 72 дарсликнинг 43 номдагиси ўзбек ва 29 номдагиси қардош тилларда чоп этилади. Ҳозирги кунгача ўзбек тилида 39 номда 5 млн. 700 минг нусхада чоп этилди.

Ёрдамчи ва махсус мактаблар учун режалаштирилган 12 номдаги 13,0 минг нусха дарслик тўла нашр этиб бўлинди.

"Ўзбекистон" нашриёти

DARSLIKLAR VA O'QUV ADABIYOTLARI SHAYMI?

умумтаълим мактабларининг таълим ўзбек тилида олиб бориладиган мактабларининг 1-синфлари учун 5 номда 1 млн. 700 минг нусхада, таълим рус, қozoқ, тожик ва туркман тилларида олиб бориладиган мактаблар учун 30 номда 360,8 минг нусхада дарслик чоп этишни режалаштирган. Ҳозирги кунгача ўзбек тилидаги дарсликлар чоп этиб бўлинди.

Қардош тилларда чоп этилиши режалаштирилган 1-синф дарсликлари 25 номдагиси 294,9 минг нусхада чоп этилди.

Азиз болажонлар! Бугун эътиборингизга Умумтаълим мактаблари ўқувчилари учун 2001-2002 ўқув йилига дарсликларни чоп этилишининг бориши тўғрисида Давлат матбуот қўмитаси нашриётлар ва оммавий ахборот воситалари бошқармаси бошлиғи Жаббор Раззоқов билан бўлиб ўтган суҳбатимизни ҳавола этмоқчимиз.

2-11-синфлар учун 64 та дарсликнинг кўпчилиги нашрдан чиқди.

Шунингдек, Давлат матбуот қўмитаси тизимидаги бошқа нашриётларда 2-11-синфлар учун кўпгина янги дарсликлар ҳам нашр этилмоқда.

ҳам пешма-пеш нашр этилиб, савдога чиқарилмоқда.

Бунга қўшимча равишда Осиё Тараққиёт Банки буюртмаси асосида 2-11-синфлар учун 28 номда 1 млн. 200 минг нусхада дарсликлар чоп этилди.

Булардан ташқари 2000 йилда чоп этилган ва бу йил бошида сотувга чиқарилган 4млн. нусхадан ортиқ дарсликлар ҳам китоб савдоси тармоқларида сотилмоқда.

Янги ўқув мавсуми бошлангунга қадар тизимдаги нашриётлар томонидан яна 5,0 млн.га яқин нусхада дарсликлар чоп этилади. Шунингдек, Осиё Тараққиёти Банки буюртмасига асосан нашрга тайёрлаб қўйилган 35 номдаги дарсликнинг ҳар бири 40,0 минг нусхада чоп этилмоқда.

Хуллас, мактаб ўқувчилари бу йил ўтган йилга нисбатан 10 млн. нусхада кўп янги замонавий дарсликларни қабул қилиб оладилар. Улар учун ҳозирги кунда пойтахтнинг Навоий кўчасида, бозорларида, вилоят, туман марказларининг аҳоли гавжум жойларида мактаб дарсликлари бозорлари ташкил этилган. Ўтган йилларда нашр қилинган қайси дарсликларнинг яроқчилиги масаласига келсак, бу ҳақда «Маърифат» газетасида батафсил маълумот бериб боришмоқда.

-Албатта бугунги суҳбатимиз айнан дарсликларнинг нашрига бағишлангани боис ҳам, фақатгина шу соҳага тўхталдик. Давлатимиз ва ҳимматли тадбиркорлар кўп болали, кам таъминланган оилалар фарзандларига, ногиронларга кўрсатаётган кўмаги ҳақида кейинги суҳбатда батафсил тўхталиш ниятимиз бор. Суҳбатингиз учун раҳмат.

Муҳаррама ПИРМАТОВА
ёзиб олди.

MUALLIM

Aziz, ustoz muallim,
Bizga berdingiz ta'lim.
Qo'lingiz qalam olib,
She'rlar yoza boshladim.

Men Sizni olqishlayman,
Yuragim bag'ishlayman.
Jonajon o'qituvchim,
Bolajon o'qituvchim.

Kechagina bizlarni,
Bag'ringizga oldingiz.
Shundan beri umrbod,
Ustoz bo'lib qoldingiz.

Ona kabi mehribon,
Bo'ldingiz parvonalar.
Pandu nasihatengiz,
Go'yoki durdonalar.

Biz ham endi yukingiz,
Qo'lingizdan olamiz.
Ishingiz davomchisi,
Shogird bo'lib qolamiz.

Ustoz-muallim Mastura aya Usmonova mana bir necha yildirki, qarilik gashtini surib kelmoqdalar. 45 yillik mehnat faoliyatlari Yunusobod tumanidagi sobiq 26(273) - o'rta maktabda o'tgan ustozning shogirdlari bir talay. Uyda nevaralari bir etak. Muhayyo, Muazzam, Hilola, Umidjon va Ibrohimlar maktabdan so'ng uyda buvilari sabog'ini oladilar. Mehribon buvijon ularga she'rlar ijod qilib, ertaklar so'zlab beradilar. Quyida ulardan namunalar o'qiyisiz.

Men Sizni olqishlayman,
Yuragim bag'ishlayman.
Jonajon o'qituvchim,
Bolajon o'qituvchim.

OTA-ONA

Ota - uyning tayanchi,
Farzand uning quvonchi,
Ona - farzand yupanchi,
Bor bo'lsin ota-onam.
Oilamiz bir bog'dir,
Ota-ona bog'bondir,
Farzandlar navniholdir,
Bor bo'lsin ota-onam.
Ota-ona visoli,
Farzandining kamoli,
Bu olamning iqboli,
Bor bo'lsin ota-ona,
Bor bo'lsin ota-onam!

O'QITUVCHIMGA

O'qituvchim, men sizni juda yaxshi ko'raman,
Nomingiz tildan qo'ymay, shoir, baxshi bo'laman.
O'qishni ham, yozishni ham o'rgatdingiz bizlarga,
Bag'ringiz to'lib yursin bizdek o'g'il-qizlarga.
Nabirangiz o'qiting, deb olib keldim bolamni,
Ziyo berib, yoritib yuring doim olamni.

Ustozlaringiz ijodidan ONAMGA

Onajonim, mehribonim,
Suyanchig'iz bo'layin.
Qariganda, horiganda,
Tayanchingiz bo'layin.

Yo'lingizni yoritayin,
Ko'zlarim nuri bilan,
Qalbingizni isitayin,
Yuragim qo'ri bilan.

Onajonim, sizni qancha,
E'zozlasam, shuncha kam.
Baxtimizga omon bo'ling,
Oshib keting yuzdan ham.

Toshkent viloyati «Kitobxonlar» jamiyati va kasaba qo'mitasi tashabbusi bilan Bo'stonliq tumanida joylashgan oromgohlardan birida bolalarning yozgi ta'tiliga bag'ishlangan tadbir o'tkazilishi haqidagi xabarni eshitib u yerga otlandim. Jamiyat raisi, «Ayol

olami» gazetasining bosh muharriri Klara opa Qambarova, «O'zbekto'q mash» ishlab chiqarish birlashmasining bosh direktori Anvar a k a M a h m u - d o v , o'rinbosari Rixsivoy Qodirov, kasaba qo'mitasi birlashmasi raisi Botir aka I s ' h o q o v l a r hamrohligida yo'lga

tushdik. Hamsuhbatlarim quvnoq, hazil-mutoyibaga moyil bo'lganliklaridanmi yo'ning uzoqligi ham sezilmadi. Sershovqin shaharni ortda qoldirib, ko'ngillarni oshufta qiluvchi bir-biridan go'zal qishloqlardan o'tib, G'azalkentga kirib bordik. «Amir Temur» nomli oromgohda bolajonlar bizni intiq kutishayotgan ekan. Sahnani bayramona bezatishibdi, kuy-qo'shiqlar, raqslar tayyorlashibdi. Davrani olib borishni menga topshirishdi, she'rlarimdan namunalar

o'qib berishimni iltimos qilishdi. Oromgohda 400 nafar o'g'il-qiz dam olayotgan bo'lib, ulardan 270 nafari qoraqalpog'istonlik bolalar ekan. Qoraqalpoq tilidagi «Aylanayin» nomli qo'shig'imni ijro etib berganimda, bolalarning kayfiyatlarini ko'tarilib, qo'shig'imga jo'rovoz bo'lishdi. Tadbirdan so'ng oromgohni aylanib, bolalar uchun yaratilgan shart-sharoitlar bilan tanishdik. Hatto tushlik

qilayotgan bolalardan ovqatlarining mazasi, sifati, to'yimlilik darajasi haqida ham so'rab bildik. Ularning ko'tarinki kayfiyatlarini ko'rib, ko'nglimiz taskin topdi. Oromgoh asosan bolalarni jismonan chiniqtirishga yo'naltirganligi uchun ham futbol, volleybol, basketbol, stol tennisi, shaxmat-shashka kabi to'garaklar muntazam ishlab turibdi. Makrame, yumshoq o'yinchoqlar, raqs

Yoz - o'tmoqda soz!

to'garaklari esa qiz bolalar bilan gavjum edi. Birgina Yusufxona qishlog'ining o'zida beshta oromgoh joylashgan bo'lib, oromgohlararo

s p o r t bellashuvlari o'tkazish yaxshi bir an'anaga aylangan. Besh oromgoh ishtirokida o'tkazilgan spartakiadada Amir Temur oromgohining sportchilari 1-o'rinni qo'lga kiritishibdi. Toshkent Davlat Sirki, Yosh tomoshabinlar hamda

qo'g'irchoq teatrlarining mohir aktyorlari bolajonlar huzurida tez-tez mehmon bo'lib turishar ekan. Ayniqsa, shoirlar bilan bo'lgan uchrashuvlarni zo'r qiziqish bilan kutisharkan. Bolajonlar bilan qurgan suhbatimizdan oromgohdagi har bir kunlari maroqli, sermazmun o'tayotganiga amin bo'ldik. «Qadrdon do'stlarimizni, jonajon maktabimizni juda-juda sog'indik», deyishdi ular. Bunday ko'ngilli hordiq chiqargan o'g'il-qizlar, faqat a'lo baholarga o'qishlari tayin.

Botir RAMAZONOV.

Suratlarda: Oromgoh hayotidan lavhalar.

BO'YING BUNCHA BALAND, TUYAQUSH?

Tuyaqushning ismi jismiga juda mos. Ya'ni, u yer yuzidagi qushlar orasida eng kattasi va bo'yi uzunidir. Garchi tuyaqush qush bo'lsa ham, lekin bechoragina umuman ucholmaydi.

Qadim zamonlarda tuyaqushlar yer yuzida keng tarqalgan bo'lib, ajdodlari Hindiston, Xitoy, Eron, Mo'g'uliston va Yunoniston hududlarida yashagan.

Tuyaqushning bo'yni, oyoqlari juda uzun, gavdasining og'irligi 90-100 kilogramm, bo'yi 2,75 metrga yetadi, qadaminig uzunligi 4-5 metrga teng. U soatiga 60-70 kilometr tezlikda yugura oladi. Tuyaqushning qanotlari xuddi mashinadagi chambarak va tormoz vazifasini bajaradi.

Tuyaqush tuxumining og'irligi 1,5-2 kg. bo'ladi, ya'ni bu tovuq tuxumining 30-40 tasiga teng degan gap. Uning tuxumidan 6 haftada jo'ja ochildi chiqadi. Jo'jalar 3-4 yilda voyaga yetadi. Shunisi qiziqki, Afrika tuyaqushlarining erkagi ham, urg'ochisi ham navbatlashib tuxum bosadi. Ammo, Amerika tuyaqushlarining faqat urg'ochisigina tuxum bosadi. Amerika tuyaqushining erkagi albatta 5-7 ta urg'ochisi bilan yashaydi.

Tuyaqushlar asosan o't-o'lan, hasharotlar va mayda jonivorlar bilan oziqlanadi. Ular gala-gala bo'lib yashaydi. Ko'p hollarda tuyaqush ochofat bo'lganligidan ko'ziga ko'ringan narsani yutaveradi. Masalan, Avstraliya va Afrikadagi ko'plab fermalarda boqilayotgan tuyaqushlar so'yilganida, ularning oshqozonidan mix, temir parchalari, mayda toshlar, shisha, chinini siniqlari topilgan.

Tuyaqush gavdasiga yarasha ko'p suv ichadi. Masalan, bitta tuyaqush kuniga 10 litrcha suv ichadi, u suvda cho'milishni ham yaxshi ko'radi. Shuning uchun tuyaqushlar daryo, ko'l atroflaridan uzoqqa

ketmaydi.

Ko'pincha, tuyaqushlar zebra, ohu, jirafa podalariga qo'shilib yuradi. Odatda, tuyaqush juda ham chopqirligi tufayli o'z dushmanlaridan qochib qutuladi. Agar dushman bilan olishishga to'g'ri kelsa, u baquvvat oyoqlarini, qanotlari uchidagi «nayza»larini, tumshug'ini ishga soladi, ko'pincha bunday olishuvdan ta'zirini yegan yirtqich juftakni rostlab qochadi.

Garchi tuyaqush go'shti unchalik mazali va to'yimli bo'lmasa ham, hozirda

FLORA VA FAUNA

Afrikadagi ba'zi qabilalar uni sevib yeyishadi.

Avstraliyada yashaydigan, bo'yi 170 sm.ga yetadigan «emu» deb ataluvchi qush tutqunlikka tez ko'nikadi va odamga ham tez o'rganadi. Uning go'shti mazali, tuxumlari ham yirik, chiroyli ko'kimtir rangda bo'lib, og'irligi 1 kg. keladi. Emuning urg'ochisi faqat tuxum qo'yib, jo'ja ochadi. Jo'jalar tarbiyasi bilan erkak emu shug'ullanadi.

Afsuski, Afstraliyada ham odamlarning shafqatsiz ov qilaverishi natijasida emu tuyaqushlari kamayib ketmoqda. Shuning uchun bu yerda ham tuyaqush boqiladigan fermalar tashkil etilgan. Bu fermalarda tuyaqushlar ko'p miqdorda to'yimli ozuqa bilan boqiladi. Natijada tuyaqushlar ko'proq va kattaroq tuxum qiladi.

Fermada boqilayotgan tuyaqush jo'jalari olti oylik bo'lganda ularning yirik patlari qirqib olinadi. Oradan 2 oy o'tgach, pat ildizi qurib qoladi va u keyinchalik olib tashlanadi, so'ngra shu joydan yangi patlar o'sib chiqadi. Tuyaqushdan har 8 oyda bir marta 30 tacha pat qirqib olinadi.

Emu tuyaqushi ham boshqa tuyaqushlar kabi 60-80 yil umr ko'radi.

Avstraliyada, AQSHda va Afrikada har oyda tuyaqushlar ishtirokidagi maxsus sport musobaqalari o'tkaziladi.

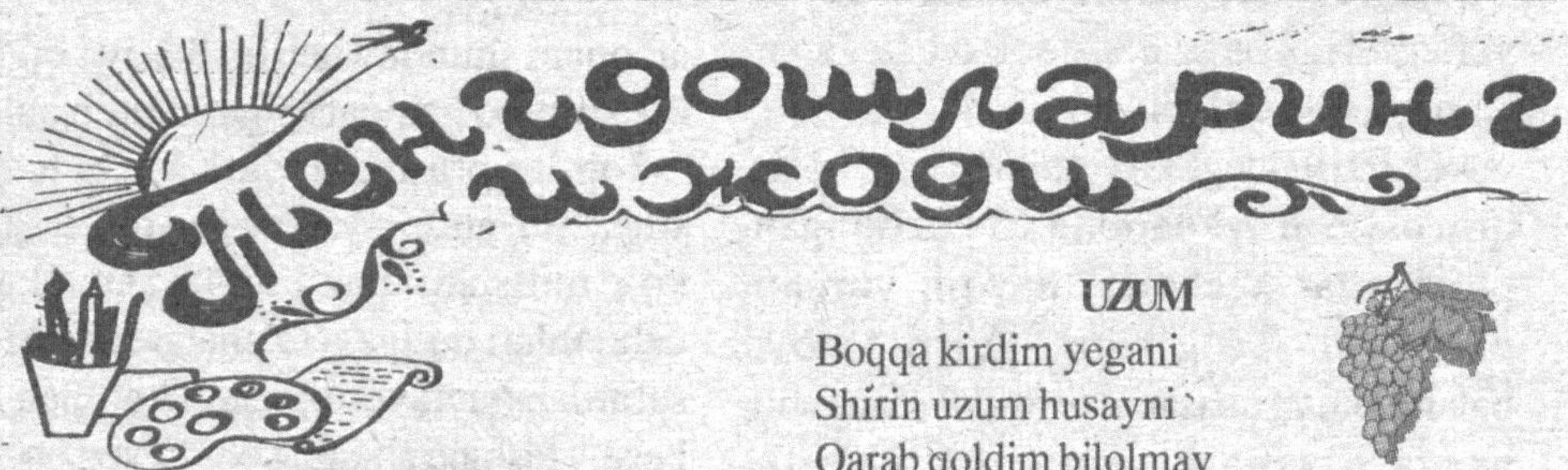
Ushbu musobaqalar xuddi ot ustidagi chavandozlarning tez yugurish musobaqasiga o'xshaydi. Faqat bu musobaqada chavandozlar va boshqa xohlovchi ishtirokchilar ot o'rniga ulkan tuyaqushni minib bellashadilar. Kimning tuyaqushi marraga birinchi bo'lib yetib kelsa, o'sha chavandoz va tuyaqush g'olib hisoblanadi. G'olib bo'lgan tuyaqushga mazali taomlar: o't-o'lanlar, hasharotlar va uni minib marraga birinchi kelgan chavandozga esa pul mukofoti beriladi.

TUYAQUSHNING QIMMATBAHO PATI

Tuyaqushning patlari juda qadrlil va qimmatbaho hisoblanadi. Qadimda misrliklar ibodatxonalarini tuyaqush patlari bilan bezaganlar, fir'avn va koinlar esa eng muqaddas duolarni aynan shu patlarda yozishgan. Qadimgi yunonlar va rimliklar tuyaqush patini boylik ramzi deb bilib, shunday pati bo'lgan kishilarni juda hurmat qilganlar. Uyg'onish davriga kelib, tuyaqush patining qimmatini yanada oshib ketgan, hatto shohlar ham harbiy kiyimlariga tuyaqush patini qadab yurganlar. XVI-XVII asrlarga kelib, oq, qora va boshqa ranglarga bo'yalgan tuyaqush patlari xotin-qizlar kiyimlarining yagona bezagi bo'lib qoladi.

XIX asrda tuyaqush patiga bo'lgan talab juda ortib ketadi. Shu sababli bu daroz qushni ovlash avj oladi. Bu hol tuyaqushlarning butunlay qirilib ketish havfini tug'diradi. Shundan so'ng Janubiy Tunis, G'arbiy Afrika va Madagaskarda tuyaqush fermalari tashkil qilinadi. Ushbu fermalarda boqilgan tuyaqushlardan yuqori sifatli patlar olinib, bozorlarda sotiladi va katta foyda keltiriladi.

Shohruhbek KARIMBEKOV tayyorladi.

ESHKNING KO'ZI

Akam yasadi eshik
Eshikning ko'zi - teshik
Shu ko'zdan ko'rinar
Uyimizdagi beshik.

SHER

Bo'lgim kelar sher,
Qo'rqmas botir er.
Meniki bo'lar,
Osmon bilan yer.

ORZU

Yo'lbars kuchini
Havas qilaman.
Yugurib lekin
Charchab qolaman.
Chiniqib o'ssam,
Tayyorlasam dars.
Men ham albatta,
Bo'laman yo'lbars.

Komilbek RUSTAMIY,
243-maktabning
3- «V» sinf o'quvchisi.

QUSHLAR NAVOSI

Bog'larda qushlar navo kuylashar,
Barcha dilni hushnud etishar.
Juda yoqimli qushlar navosi,
Sira tushunmasman neder ma'nosi.
Baribir qushlar kuylar shodligin,
Ba'zi birlari qayg'u alamin.
Kuylining eng a'losi,
Qushlarning sho'x navosi.

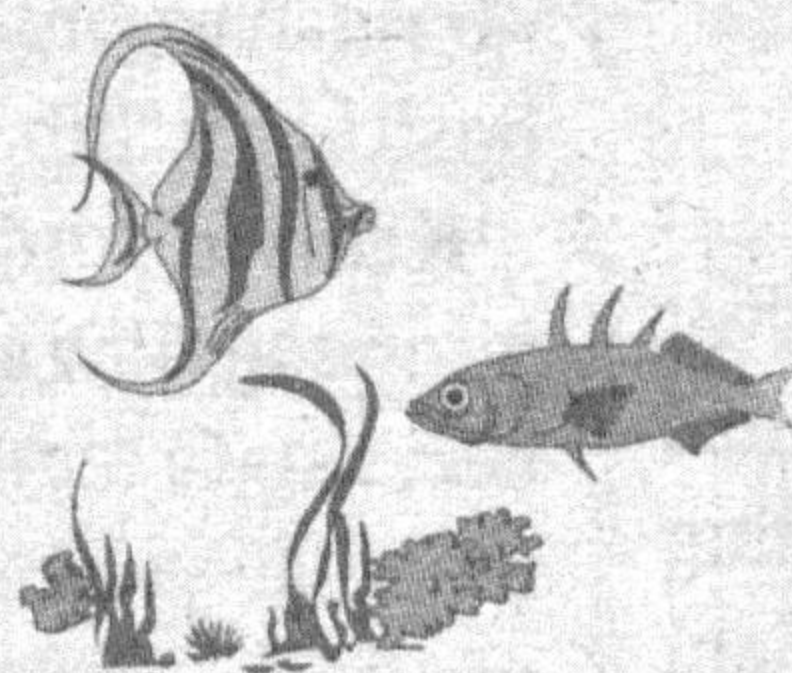
Dilnoza MUSAJONOVA.

UZUM
Boqqa kirdim yegani
Shirin uzum husayni
Qarab qoldim bilolmay
Qaysi birin uzgani!

KO'L
Uzun uzun yo'l,
Oldinda bir ko'l.
Ko'lda baliqlar
Juda-juda mo'l.

Nodirbek RUSTAMIY,
249-maktabning 4-sinf o'quvchisi.

POYAFZAL

Men poyafzalman. Meni ishlab chiqarib bozorga jo'natishdi. Meni u yerdan hozirgi xo'jayinim sotib olganlar. Har doim meni kiyib maktabda futbol o'ynashga va qushlarni roqatkada otishga boradilar. Maktabdan qaytayotganida futbol o'ynaganidan sachragan loylar bilan yuzim tuproqqa qoriladi. Shu holim bilan boshqa poyafzallarga ko'rinishga iymanan. Hamma yog'im kir, iflos-da. Unisi yetmaganday bir kun kiymasdan chakagim ochilib qolgan. Yer yorilmadi, yerga kirib ketmadim. Maktabga borib, sinfga kirsam hamma tufllarning yuzi yalt-yult moylangan. Shunda ishlab chiqarilganimga pushaymon bo'lib ketdim. Bir amallab darsda o'tirdim. Dars tugagach, to'g'ri yo'l qurib qolganday ko'lmakni kechib o'tdik. Xafa bo'ladi ham demaydi qurib ketmagur. Yana qarasam naq shox shabbalar ustidan o'tyapmiz. To'xta deb tarbiyali gaplardan bir-ikkita gapiray dedimu, yana tilimni tiydim. Uyga yetib keldik. Endi hordiq chiqaraman desam, bir poyimni u yoqqa, bir poyimni bu yoqqa otib uyga kirib ketdi. O'rtog'i chaqirib qoldi shekilli, uydan shoshib chiqdiyu mening belimni bosib, bujmaytirib yugura ketdi. Hayotdan umidimni uzmagani bo'lsam-da, xo'jayinimning singlisi meni qo'lining uchida ushlab axlatga tashlab yubordi.

Gulnoza MUSAJONOVA,
Toshkentdagi 249-maktabning
8-sinf o'quvchisi.

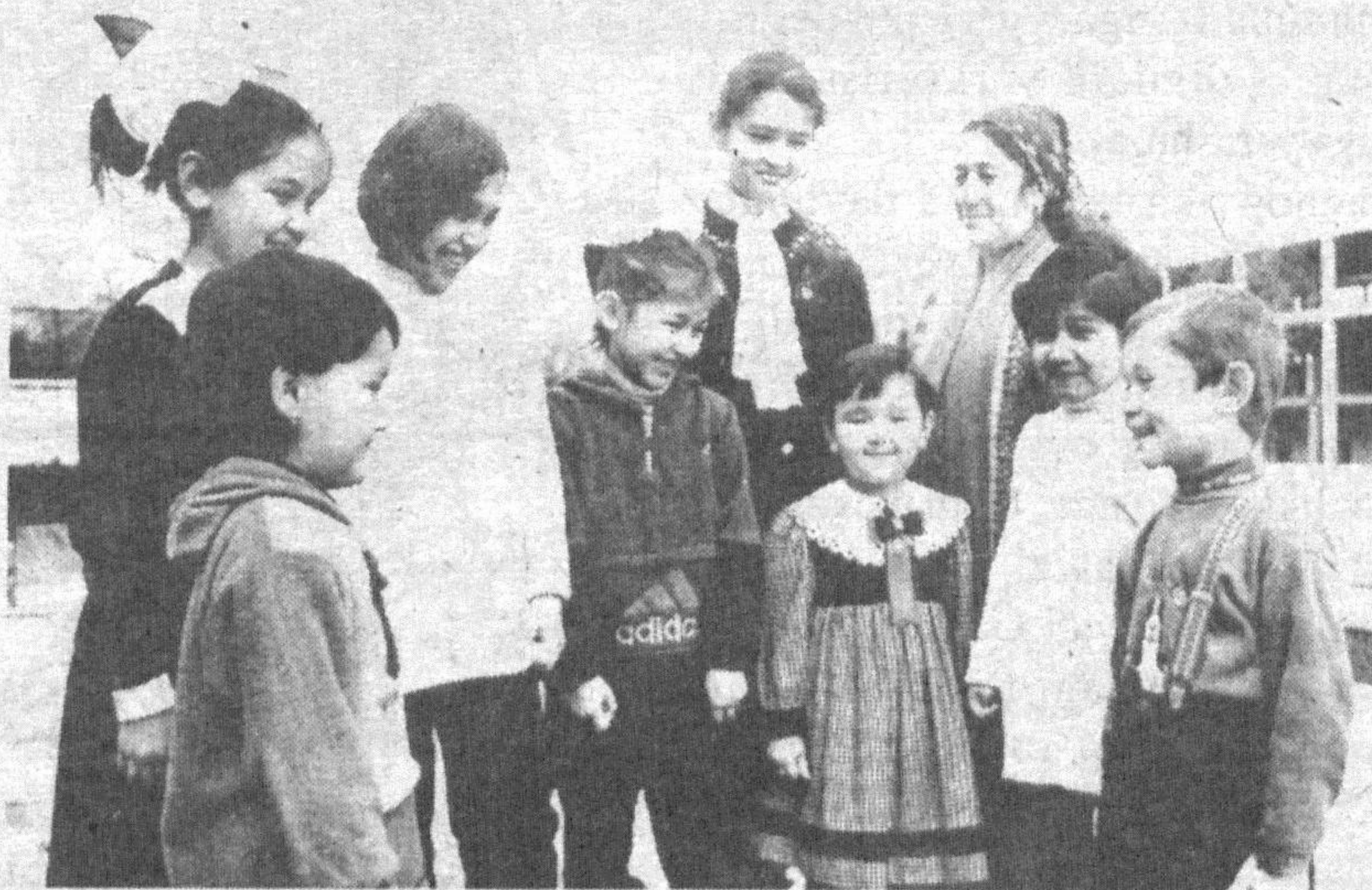
KICHIK BOG'DA

Men ta'tilni uyda o'tkazyapman. Biz ko'p qavatli uyda yashaymiz. Hovlimiz issiq kunlarda ham salqin bo'ladi. Chunki bu yerda ko'p daraxtlar bor. Ularni mening dadam ekanlar. Bu bog'da ikki tup gilos, to'qqiz tup o'rik bor. Besh tup achchiq danakli, to'rt tup shirin danakli. Achchiq danakli o'rikni chala pishganda terib olib, kompot qildik. Shirin danakli o'riklarni qiyomda qaynatib mag'zini ham qo'shib murabbo yopdik. Bu ishlarda men onamga bankalarni yuvishda, o'riklarni saralashda yordamlashdim. Men ta'tilni ana shunday mazmunli o'tkazyapman.

Nargiza MUSAJONOVA,
Toshkentdagi 243-maktabning
4- «G» sinf o'quvchisi

Sahifani
Mukarrama MURODOVA
tayyorladi.

Bir oila bor. Mahalladagilarning havasi keladi ularga. «Diloromxonning nevaralari», -deya orqalaridan qarab qolguvchilar ko'p. Haqiqatdan ham Musajonovlarning bo'sh vaqtlari yo'q, deyarli. Bir qarasangiz, Sobir Rahimov tumani qo'shimcha ta'lim majmuasiga, bir qarasangiz O'quvchilar saroyiga yo'l olgan bo'lishadi. Asosan nima bilan mashg'ul ular, deyayotgan bo'lsangiz ajabmas. Ular adabiyotni juda sevisadi. She'rlar, hikoyalar, ertaklar, topishmoqlaru boshqotirmalar mashq qilishadi. Ulardan namunalar bir nechta gazetalarning yuzini ko'rgan. Mushtariylar nazariga tushgan. Faqatgina aqliy mehnat bilangina mashg'ul bo'lmay o'quvchilar saroyi qoshidagi yumshoq o'yinchoqlar to'garagiga borishadi. Chevarchilikni ham yaxshigina uddalay olishadi. Gulnoza Musajonova tuman miqvosidagi «Zulfiya qizlari» tanlovining g'olibi bo'ldi. Komilbek bilan Nodirbek esa buvasi akademik Alibek Rustamiydan mumtoz adabiyotning javohiru sir-sinoatlaridan dars oladilar. Yuzlab g'azallarni yoddan bilishadi. Diloromxon nevaralariga odob-axloq xususida, ibo va hayo haqida ko'plab rivoyatlar so'zlab beradiki, natijada bolajonlarni to'g'ri xulosa chiqarishga o'rgatadi. Har bir fursat g'animatligi, yoshlikda olgan bilim toshga yo'nilgan naqsh kabi ekanligini unutmaydi ular.

SIZ UCHUN FOYDALI HUNAR BOSHI

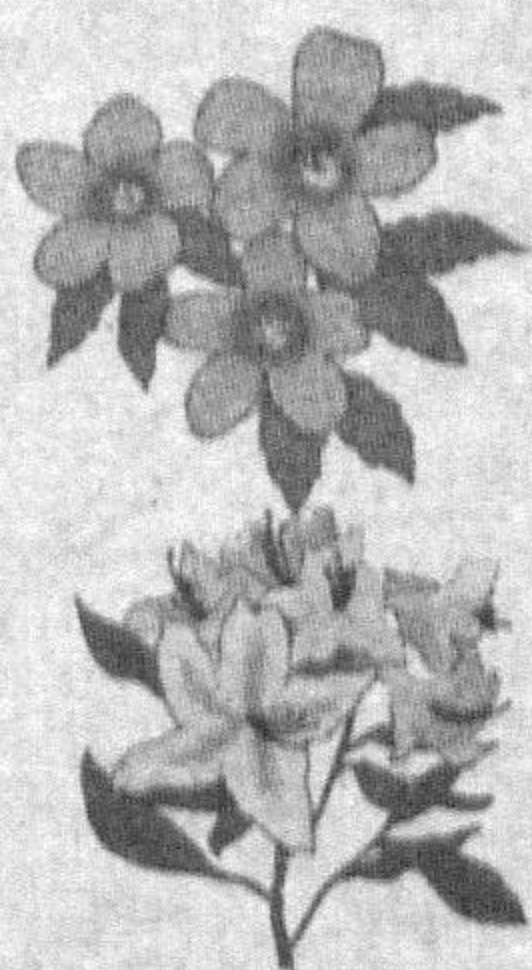
Yozgi ta'til o'tib bormoqda. Ba'zi bolalar yozgi ta'tilda turli xil oromgohlarda, tog'larda dam olish uchun ketdilar. Lekin ba'zi bolalar uylarida bekorch bo'lib, kun bo'yi televizor ko'rib yotadilar. Shunday bolalarga maslahatim shuki, ular bekorch bo'lib yotmasdan o'quvchilar saroyiga borsalar, yaxshi bo'lar edi. U yerda o'zlariga ma'qul bo'lgan to'garaklarda hunar o'rganishlari mumkin.

Men ham respublika o'quvchilar saroyining yumshoq o'yinchoq to'garagiga boraman. Ustozim Nina Igrovna. Ular menga juda ko'p o'yinchoqlar tikishni o'rgatdilar. Masalan: sichqon, kuchuk, quyon, ayiq, bo'g'irsoq va maymun kabi o'yinchoqlarni tikdim. Bu o'yinchoqlarni pul ketkazib yangi mato sotib olib tikmayman. Men ularni eski matolar yoki gazlamalarning qoldiqlaridan tikaman. Tugmalarni esa o'yinchoqlarni ko'zlari uchun ishlataman. Shunday qilib mato tejab qolinadi - uyda bekorch bo'lib zerikib yotgandan ko'ra biror bir hunar egallagan yaxshi.

Dilnoza MUSAJONOVA,
249-maktabning 7- «A» sinf o'quvchisi

GULLAR

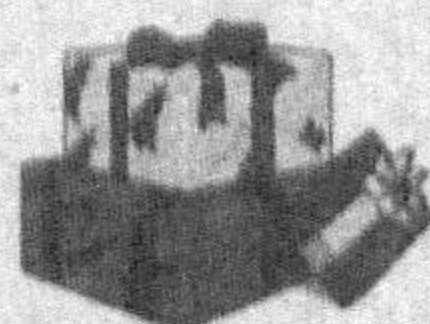
Gullar ko'pdir dunyoda,
Rang-barangdir turlari.
Bir-biridan ziyoda,
Raqsga mos kuylari.
Go'zallikdir didlari,
Maftun etar hidlari.
Ko'rkam ularning bari,
Yopishar asalari.
Ari so'rsa gul qonin,
Achishar mening jonim.
Ariga bo'lmang nishon,
Gullar, qoching qush bo'lib.

DADAMGA TABRIK

Dadajonim mehribonim,
Men gul bo'lsam siz bog'bonim.
Bag'ringizda yayrab yurdim,
Xizimatingizga shay turdim.
Baxtimizga siz har qachon,
Bo'lib yuring sog' va omon.
Sizni sevgan qo'sh qizingiz
Abdualil toy izingiz.
Sizga tilar omonlik,
Hech ko'rmangiz yomonlik.

Dilobar MUSAJONOVA,
Toshkentdagi 243-maktabning
6- «B» sinf o'quvchisi.

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda).

«YOVVOYI ODAM»

Tog'-toshlarning ancha uqubatli yo'l azobiga o'rganmagan shahar bolalari rosa charchab toliqishgan, hammasining yuzida charchoq sezilar, yelkalaridagi og'ir qopchiqqa boshlarini qo'yib, oyoqlarini uzatgancha hordiq chiqarishardi. Tushlikni shu yerda qiladigan bo'ldik. So'ng, hosili o'rib olingan cheksiz bug'doyzor dalaga o'xshash sayhonlikni kesib o'tib, bulutlar uvadasi suzib yurgan uning adog'iga palatkalarni tikadigan bo'ldik.

- Voy-buy, u yerga ertaga ham yetib borolmasak kerak! - deb yubordi kimdir.

Paqirda qaynatilgan choyni mazasi juda boshqacha bo'ladi, ayniqsa qalampir aralash tuz sepilgan yaxna go'sht bilan bo'lka nonning ustidan ho'rillatib ichib turilsa!

Qayerdandir yel epkini uchirib keltirgan arpadidoyonning yoqimli hidi dimoqqa urildi. Bunday paytda ichki bir entikishdan odam vujudi bo'shashib, qorg'inlikka moyil bo'lib qoladi.

Yana yarim soatcha hordiq chiqarishga qaror qildik. Ko'pchilik mudray boshladi. Faqat Muhammadjon sergak, apparati «chiq-chiq» etib qo'yadi. G'ulomjon qandaydir kuyni o'zicha xirgoyi qilmoqda. Maktabdagi eng quv, shunga yarasha hazilkash Nig'matning og'zi gapdan bo'shamaydi:

- O'zi, bu tog'lar paydo bo'lganidan buyon bu yerlarga odamzotning oyog'i endi tegayotgan bo'lsa kerak... Yo, yovvoyi odamlar bormikan bu tomonlarda... deb turdi-da, birdan olisga tikilgancha qotib qoldi, asta yelkasini yerdan uzdi, belini ko'tardi va kutilmaganda chinqirib yubordi. Xaloyiq, yovvoyi odam!!!

Chindanam bepoyon tekislikning pastga enib ketgan yonbag'irlik tomonidan boshida ro'dapo bir narsa, yuzlarini qalin jun qoplagan odamga

o'xshash kimsaning yarim gavdasi ko'rinar, u qurqshab qolgan o'to'lanlarni bosib, yanchib biz tomon kelardi.

Keng ayvonli poxol shlyapasi titilib, biron sog' joyi qolmagan, yuziga ko'pdan beri ustara tegmagan, kiyimlari ham bir holatda, yelkasida eski qopchiq osilib turgan bu odamni arang tanidim: tabiat oshig'i, mashhur biolog olimimiz edi.

- E, Mannop aka, hormang!

- Salomat bo'ling. Ha, nima qilib yuribsizlar? - dedi u kishi qopchiqni yerga qo'yarkan, men bilan quchoq ochib ko'rishdi. So'ng Muhammadjonning yelkasiga qo'l tashladi, - o'g'lim, uylar tinchmi?

- Hammasi joyida, ada!

Men ota-bola suhbatiga qo'shimcha qildim:

- Muhammadjonga toqqa ketdik desam, hamma

SHAYTON

yumushini tashlab yo'lga tushaverdi. Sizning o'g'lingizda!

Mannop akaga bu gapim yoqib tushdi shekilli, burishgan yuzlari ochilib:

- Yashang! - deya menga qarab qo'ydi-da, keyin o'g'li Muhammadjonga yuzlanib dedi, - Shaharda dimiqib yuraverish yigit kishiga yarashmaydi!

Mannop aka ikki hafta davomida tog'-tosh kezgani, nihoyat qachonlardir shu atroflarga chorva yoyadigan cho'ponlardan eshitgan archaga o'xshab xarsanglar orasida o'sadigan, suvsizlikka chidamli, lekin mevasining po'sti yupqa, mag'zi shirin yong'oq navini topganini aytdi. Qopchig'ini ochib o'sha yong'oqdan, mayizak bo'lib qolgan tog'ning turli shifobaxsh mevalaridan bir hovuchdan qilib ulasharkan, ta'kidlaganday dedi:

- Bularni turgan-bitgani foyda! Pishiqlik boshlanishi bilan to qalin qor tushguncha tog'larda bemalol yuraverish mumkin - hech kim och qolmaydi!

Mannop aka bu so'zlardan keyin yuragimizga biroz g'ulu soladigan gapni ham qo'shib qo'ydi:

- Ochiq yalanglikda tunamanglar, hozir qish oldidan ayiqlarning xo'rak bo'lgan payti, ular kechalari daydib yurishi mumkin. To'g'riga yurib, hov, balandlikdan oshsanglar, xuddi mana shu yerga o'xshash sayhonlik keladi. Terakzor bilan o'ralgan eski qabriston, uning etagida qo'ychivonlar qo'rasi hamda oldi dahliz uycha bor, o'sha yerda tunanglar! Uycha yaqinidan buloq chiqadi. Buloqdan nariroqda tarvaqaylagan katta tok daraxti o'sib yotibdi. Surxlari o'ttiz-qirq quloq bo'lib, atrofga yoyilib ketgan. Hosili g'arq pishgan, lekin yaqin

yo'lamanglar, tagida ilon uyasi bor. Aytishlaricha, o'sha yer bir paytlar Yakkatok deb atalgan obod qishloq bo'lgan.

Shundan keyin Mannop aka o'sha qishloq nomi bilan bog'liq g'aroyib

Dadaxon NURIY

afsonani shunday berilib hikoya qildiki, biz ko'proq haqiqatligiga ishonib qoldik.

Tog'lar orasidagi katta bir buloqdan suv ichib, gullab-yashnagan qishloqning ko'p mirishkor bog'bon-u zahmatkashu dehqonlari bo'lgan. O'shalardan biri olis safardan qaytayotib, uzum ko'chatini olib keladi, qishloq ahlining obi-hayoti bo'lgan chashma yonidagi bahavo do'nglikka o'tqazadi. Tok tez orada yetilib, hosil bera boshlaydi, shirin-shakar uzumidan hamma bahramand bo'ladi. Biroq qishloqqa qayerdandir kelib qolgan bir betavfiq o'sha uzum hosilidan odamlarni mast-alast qiluvchi, imondan ayiruvchi ichimlik yasab, ko'pchilikni yo'ldan ozdiradi.

Tok ko'chatni yaxshi niyatlar bilan keltirib ekan mirishkor bir paytlar sharm-hayoli, insof-diyonatli bo'lgan hamqishloqlarining aynigan xulq-atvorini ko'rib, eziladi. Bunda o'zini aybdor deb biladi. O'limi oldidan xudoga iltijo qiladi: «Bandalaring uchun o'zing in'om etgan bu ne'matingni men faqat yaxshilarga rizq-nasiba uchun parvarishlab ko'kartirgandim. Uning shirin-shakar hosilini zahar-zaqqumga aylantirganlarga o'zing jazo ber. Gunohimni kechirgil!» Qishloq ahli bog'bonni bir amallab dafn etadi. So'ng yana kayf-safo boshlanadi. Shu bilan kimki tok surxlarini oralasa zaharlanib, hayotdan ko'z yumaveradi... Hozir qishloqdan qabriston-u o'sha bahaybat uzum daraxtigina qolgan xolos.

Mannop akaning kutilmagan bu hikoyasi bolalarni o'ylantirib qo'ydi.

- Yaxshisi, orqaga qaytib, tinchroq joyda tunni o'tkazib, keyin yo'lni davom ettirsakmikan! - dedi Zohid hammaga bir sidra ko'z tashlab chiqib.

Nig'mat sapchib o'rindan turib ketdi:

- Suf senga. Undan ko'ra hammaga gap-so'z bo'lib, shaharga qaytaylik deb qo'yaqol!

Zohid ham bo'sh kelmadi:

- Vahimani boshlagan o'zing-ku, endi tiling chiqib qoldimi!

(Davomi bor).

DEMAK TUSHUNIBDI-DA

chinnidek qilib tozaladi-da, Shaxzodaning oldiga keldi. U esa hamon miq etmay o'tirardi.

- Mana, bo'ldi-ku, shunga shunchami, o'rtoqjon? - dedi.

Shaxzoda o'rtog'ini to'g'ri tushunish o'rni:

- Bildik, juda mehnatkash ekansan, - deya zaharxandalik bilan qarab qo'ydi.

Bu esa Ziyodaga alam qildi. Ko'pdan beri

Ziyoda avtobusga chiqqach, boradigan manzilini esladi. Ko'z oldiga Sebzor mahallasining Toshkent shahri tarixini eslatuvchi pastak-pastak uylari keldi. Ziyoda Sebzorga tez-tez borib turadi, chunki u yerda uning xolasi va dugonasi Shaxzoda yashaydi. Ziyoda u yerga borganida ikki dugona doimo birga o'ynashadi.

Shu payt Ziyodaning yodiga o'tgan oygi voqea tushdi-yu, ko'zlari bir nuqtaga tikilganicha jim qoldi. Chunki u o'tgan oy Shaxzodani xafa qilib qo'ygan edi. Shuning uchun Shaxzoda u bilan xayrlashgani ham chiqmagan edi.

Shaxzoda do'stona tanqidlarimni keyinchalik tushinarmikan yoki...

Voqea bunday bo'lgandi. O'shanda Ziyoda xolasiga yordam berib yurgan edi. Qo'shni hovlidan Shaxzodaning qichqirig'i eshitildi. U hayron bo'lib, Shaxzodalarikiga chiqdi. Dugonasi o'yinni ko'zi qiyamay, arzimagan ishdan bosh tortayotgan edi.

Ziyoda Shaxzodaning oyisiga qaradi-da:

- Xafa bo'lmang, kelin oyi, hozir dedi-yu, hovliga suv sepib supura boshladi. Lekin Shaxzoda hech narsani bilmagandek yer chizib o'tiraverdi. Ziyoda hamma yoqni

unga aytmoqchi bo'lgan gaplari tiliga ko'chdi.

- Keyingi paytda injiq, jizzaki bo'lib qolding. O'tgan kuni o'yinda yutqazganing uchun alam qilib, koptogingni jo'rttaga bermay ketib qolding. Qizlar xafa bo'lishdi. Sarvarni bo'lsa bekordan-bekorga olma po'chog'i bilan urib ranjitding... Arg'imchoq uchayotganda.

- Bo'ldi, bo'ldi, bor uyimizdan chiqib ket, - dedi Shaxzoda Ziyodani gapirtirmay. - Sen bilan o'ynamayman.

Ziyoda chiqib ketdi-yu, baribir Shaxzodaga achindi. Axir, qo'polli uchun ko'pgina o'rtoqlari bilan o'ynashdan bosh tortgan. «Sen yaxshisan, sen bilan o'ynayman», - deb Ziyoda bilan chiqishib turgan edi. Endi u kim bilan o'ynaydi?..

Ertasiga Ziyoda uyiga ketadigan bo'lib qoldi. Uni Shaxzodadan boshqa hamma qizlar kuzatib qo'yishdi.

Oradan bir oy o'tdi. Ziyoda Sebzorga kelganda Shaxzodani dugonalari davrasida ko'rdi. Shaxzoda birinchi bo'lib u bilan ko'rishishga shoshildi. Uning hatti-harakatlari samimiy, quvnoq edi. Demak, Shaxzoda o'z xatolarini tushunibdi-da!

Nodira QURBONOVA

- San'at sohasiga kirib kelishingizga kim sababchi bo'lgan?

- Aniq aytishga qiynalaman, lekin maktabda o'qib yurgan davrlarimdayoq aktyor bo'lishni juda orzu qilar edim. O'sha damlarda maktabimizdagi nemis drama to'garagining qatnashchisi edim. Mendagi san'atga bo'lgan qiziqishni sezgan nemis tili muallimimiz Rahima opa Murodova meni shahardagi «Zebuniso» nomli Madaniyat uyining drama to'garagiga olib bordilar. Shu tariqa san'at sohasiga bo'lgan qiziqishim yana kuchayib, 1995 yilda orzularimni amalga oshirish uchun Toshkentga keldim.

- Ota-onangizning ham hissalari bormi?

- Aslida san'atga qiziqish yoki mehr mening vujudimga ona suti ila kirgan bo'lsa ajab emas. Rahmatlik onam - Oylarxon Jo'raboyeva «Uyg'ur folklor etnografik ansambli»da qo'shiqchi edilar. Dadam - Mavlonjon Jo'raboyev esa O'shda o'zlarining sehirli nay sadolari bilan bir qancha muxlislar olqishiga sazovor bo'lganlar. San'at sohasiga kirib kelishimdagi ota-onamning hissalari beqiyosdir.

- Sahnaga ilk bora chiqqaningizda hayajonlanganmisiz?

- Ha, albatta. Har bir san'atkor ilk bora sahnaga chiqqanida juda hayajonlansa kerak. Hayajon bu - san'atkorning kasbiga, muxlislariga bo'lgan hurmatining ilk nishonasi deb o'ylayman.

- Maktab davri siz uchun qanday davr?

- Bu davrni men oltinga alishmayman. Hatto ba'zida yana o'sha damlarga qaytishni istayman. Maktabdagi rahbarimizdan tortib, fan muallimlarimizni ham doimo hurmatiga sazovor bo'lib kelganman. Hozirda ham maktabning eng aziz mehmonlaridan biriman desam xato bo'lmaydi. Maktabdosh do'stlarim esa

«ORTGA ASLO YO'L YO'Q!»

Jo'raboyev Yo'ldosh Ali Mavlonjonovich 1978 yil 10 sentyabrda Farg'ona viloyatining Quvasoy shahrida tavallud topgan. 1995 yilda 2-o'rta maktabni tamomlab, Toshkent Davlat san'at oliygohiga o'qishga kirgan.

Hozirgi kunda Yo'ldosh Oxunboboyev teatrida ishlab kelmoqda. «Bitiruv kechasi», «Hobil ila Qobil», «Gap yo'q, qo'zichoq!», «Advokat bo'lish oson emas» kabi spektakllarda bosh rolni ijro etgan. O'zbek milliy taomlaridan palovni xush ko'radi. Yoqtirgan rangi qizil va qora. Sevimli avtomobili B.M.V va «Espero». Oilada 6 farzandning kenjasi. Bo'sh vaqtini do'stlari davrasida o'tkazishni yaxshi ko'radi.

haqiqiy do'stdirlar. Men ular bilan 5 yildirki deyarli birgaman.

- Hayotdagi shioringiz nima?

- Shiorim - «Ortga aslo yo'l yo'q!» Men har qanday sharoitda ham olg'a borishga harakat qilaman.

- Ustozlaringiz haqida ham suhbatlashsak?

- Ustozlarim - buyuk insonlar! Eng birinchi ustozim bu - onam! Holida Mahmudova va O l i m j o n Salimovlarni ham ustozlarim deb bilaman. Men juda ham baxtli insonman

desam xato bo'lmaydi, chunki shunday ustozlar qo'lida tahsil oldim.

- Hayotda ko'proq nimalarni yo'qotib qo'yishdan qo'rqasiz?

- Hayotimda ko'proq o'zimga nisbatan atrofda gilarining ishonchu mehlrlarini hamda men uchun eng aziz hisoblangan insonlarni yo'qotib qo'yishdan juda ham qo'rqaman.

- Qanday insonlarga havas ko'zi ila qaraysiz?

-Ustozlarim Afzal Rafiqov va Vali Umarovlarga havas qilaman. Ammo bir so'zli, qat'iyatli insonlarni sevaman.

- O'zingizni qanday inson deb o'ylaysiz? Jiddiymi yoki...

- Jiddiy bo'lishga harakat qilaman, lekin hazil-mutoyibasiz, shirin davralarsiz hayotimni tasavvur eta olmayman.

- Yo'ldosh aka, siz ko'ngil deganda nimani tushunasiz va biror insonning ko'nglini og'ritib qo'ygan damlaringiz bo'lganmi?

- Ko'ngil bu - erta tongdagi shabnamdir, unga qattiq tegib

bo'lmaydi, to'kilib ketadi. Lekin bir insonning ko'nglini og'ritib qo'ygan vaqtim bo'lgan. Bu ham bo'lsa uni qattiq yaxshi ko'rib, hurmat qilib, uni o'ylab bilib-bilmay nogahon qilgan harakatimdir. Shu tufayli yaqin do'stimning ko'nglini og'ritib qo'rganman. Ammo hozirda, u bilan do'stmiz.

- Sir bo'lmasa zaif tomoningiz nimada?

- Menimcha har bir aktyorga xos

bo'lgan o'ta ishonuvchanlik bo'lsa kerak.

- Tanqidga munosabatingiz?

- Tanqiddan qo'rqaman, lekin bugungi tanqid mening ertangi istiqbolim ekanligini juda yaxshi bilaman. Shuning uchun uni to'g'ri qabul qilishga harakat qilaman.

- Bolaligingizdagi qanday orzularingiz endilikda sizga armon bo'lib qoldi?

- Bitta-yu bitta armonim, men uchun buyuk bo'lgan inson, osmonimning porloq quyoshi - Onam mening sahnadagi, san'atdagi yutuqlarimni teatrning eng birinchi qatorida o'tirib olqishlasalar der edim. Afsuski, onajonim bugun yonimda yo'qlar...

- O'zingiz eng aziz hisoblagan rolingiz?

- 1999 yili Qarshi shahar «Eski masjid» teatr studiyasida «Qobil ila Hobil» spektaklida bosh rol - Qobil rolini ijro etdim. Bugungacha o'ynagan rollarim ichida eng sevimli rolim o'sha.

- Kelgusidagi rejalaringiz haqida ham suhbatlashsak?

- Kelgusidagi rejalarim juda ham ko'p. Qisman ularni amalga oshirsam ham o'zimni baxtiyor hisoblardim.

- Muxlislaringizga tilaklaringiz.

- Muxlislarimga bu dunyodagi jamiki pokiza va bokira tilaklarni tilab qolaman. O'ylagan barcha ezgu-tilaklari ijobat bo'lishini Ollohimdan so'rab qolaman.

Muxlisa MUHIDDINOVA suhbatlashdi.

OT RASMI

Ukam Suxrob ajoyib bola. Savol bersam qiziq-qiziq javoblar olaman. Hayronman, u bu gaplarni qayerdan topar ekan. Bir kuni u dadamning oldilariga rasm daftari va bo'yoq qalamlarini olib keldi-da:

- Dadajon, iltimos, ot rasmini chizib bering, - deb yalina boshladi. Dadam:

- Suxrob, o'g'lim, o'zing chizgin. Qachongacha men chizib beraman, - dedilar.

- Oxirgi marta chizib bering, keyin o'zim chizaman, - deb Suxrob yalinaverdi. Suxrobning yolvorishidan dadamning rahmlari keldi, shekilli:

- Mayli, bir chizib beraman. Lekin oxirgi marta, - deb, rasm daftarini olib chiza boshladilar.

Bir ozdan so'ng qarasak, shunaqangi chiroyli ot chizibdilarki, ko'rib hayratdan og'zimiz ochilib qoldi. Faqat otning ikkita tishi ajralib turardi.

- Nega bunday chizdingiz? - deb so'rasak.

- Bola chizganiga o'xshasin, - dedilar dadam.

Ertasiga dadam ishdan qaytganlaridan so'ng, Suxrobni chaqirdilar-da:

- Xo'sh, o'g'lim qanday baho olding? - deb so'radilar.

- Besh! - javob berdi Suxrob gerdayib.

- Ustozing kim chizdi, deb so'ramadimi?

- So'radilar.

- Xo'sh, nima deb javob berding?

- Tishini dadam, qolganini o'zim dedim.

Dadam birdaniga kulib yubordilar. So'ng:

- Mening qo'zichog'im, - deb Suxrobni erkalab qo'yidilar.

Go'zal UMAROVA

«ASAL RULET»

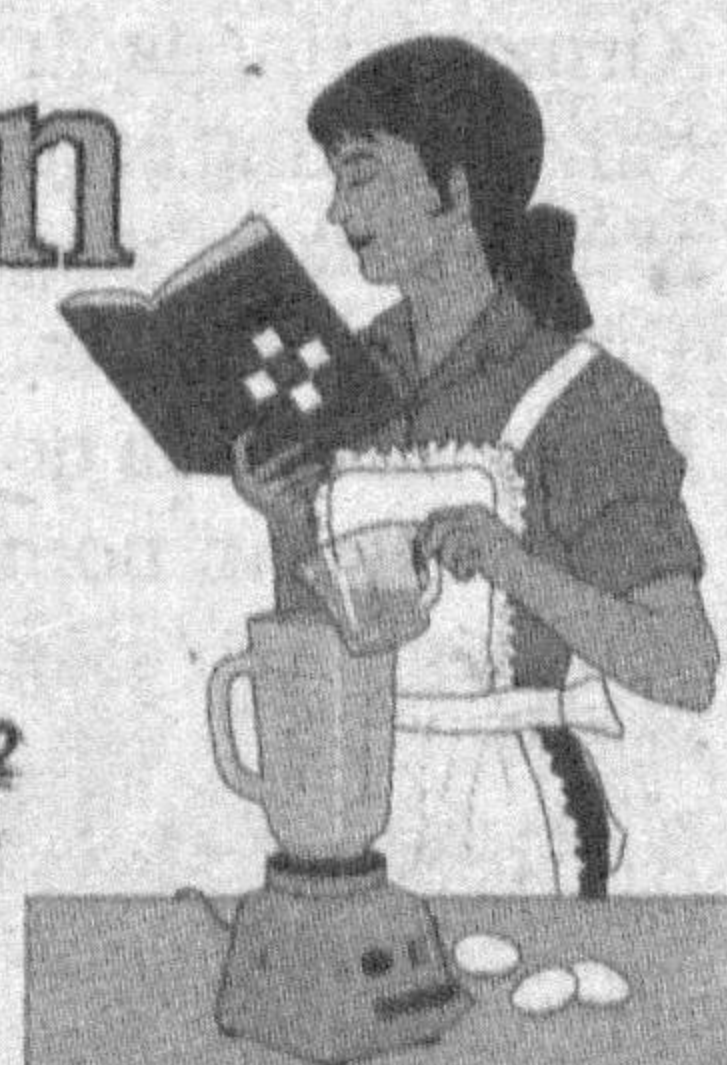
Massaliq: 200 gr. margarin, 1,5 st. shakar, 5 ta tuxum, 4 qoshiq asal, 200 gr. qatiq, 1 kosa yong'og' va magiz, xamir bo'lgunicha un.

Tayyorlanishi: Margarin va shakar ezilib, ustiga asal, tuxum, sodali qatiq solib yaxshilab qo'lda eziladi. Un solishdan avval yong'og' va magiz solib aralashtiriladi. Un solib yumshoq xamir qoriladi.

Tingan xamirni 5-6 bo'lakka bo'lib, 0,5 sm. qalinlikda yoyib, o'qlov qalinligida o'raladi va yog'langan patnisa solib, ustiga tuxum sarig'i surtiladi. Gazda o'rta olovga 20 daqiqaga qo'yib pishiriladi.

Gazdan olgach uni rombik shaklida kesib, ustiga shakardan tayyorlangan pudra sepib bezatamiz. Pudra o'rniga o'zimiz tayyorlagan shokolad suyuqligini quyishimiz ham mumkin.

Ochil dasturxon

«TUXUM»LI SALAT

Massaliq'i: 4 ta tuxum, 2 dona bulg'or qalampiri, 2-3 dona pomidor, 1 dona piyoz, 1 bosh sarimsoq piyoz, yog', tuz, ko'kat va ziravorlar.

Tayyorlanishi: Tavaga yoki kichikroq qozonga yog' solib qizdiramiz. Piyoz, pomidor, bulg'or qalampirini to'g'rab tavaga solib qovuramiz, sarimsoq piyozni

ham maydalab to'g'rab olamiz. Kashnich, ukrop va boshqa xushbo'y qiluvchi ko'katlarni to'g'rab solamiz. Oxirida tuxum va tuz, ziravorlar solib bir- ikki marta qovurib 10-15 daqiqaga dimlab qo'yamiz. Lipochaga suzib ustini didimizga mos qilib bezatamiz.

Juda to'yimli va darmondorilarga boy salatni siz ham tayyorlab ko'ring. Oilangizning sevimli taomiga aylanishiga ishonchimiz komil.

Yoqimli ishtaha.

Shahlo MUTALOVA tayyorladi.

BILAG'ON BOLALAR DIQQATIGA!

Siz «Tong yulduzi» gazetasi sahifalarida uchraydigan xatolarni albatta topib, bizga yozib yuboring. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib qo'yiladi. Tinish belgilari o'z o'rnida ishlatilmaydi... Maqsadimiz: bilimli bo'ling. Chunki osmonni yulduzlar, yerni esa bilimlilar bezar.

BIZNING TO'GARAK

Aziz o'quvchilar, qoraqalpog tengdoshlaringiz uchun mo'ljallangan «Ietkinshek» nomli gazeta haqida eshitganmisiz? Qoraqalpog'istonda lotin alifbosida chop etiladigan bu gazeta kelasi yili o'zining 70 yilligini nishonlaydi, u ham xuddi «Tong yulduzi» kabi

bolalar va o'smirlarning sevimli nashridir.

«Istiqlol umidlari» to'garagimizning navbatdagi mashg'ulotida «Ietkinshek»ning bosh muharriri Gulnora opa Nurlepesova mehmon bo'ldilar. Gulnora opa 1998 yildan buyon bu gazetaga bosh muharrirlik qilib keladilar. O'zlari yaxshigina ijodkor hamdirlar. Kuvga solingan o'nlab bolalarbop she'rlarini qoraqalpog bolalari sevib kuylashadi.

- O'rta maktabni tugallashim arafasida, kim bo'lsam ekan, deya bosh qotirib yurgan kezlarim edi, deya so'z boshladi Gulnora opa.-

Onam shifokor bo'lishimni xohlasalar, dadam muallim bo'lgan, deya maslahat berdilar. O'zinning esa ko'nglim butunlay boshqa kasbga moyil edi, jurnalist bo'lishni orzulardim. Shu maqsadda azim shahar Toshkentga otlandim...

Mana, niyatimga ham yetishdim va bundan sira afsuslanmayman. To'g'ri, jurnalistlik kasbi oson emas. Bir voqda oila, bola-chaga tashvishi. Lekin kimda kim o'z kasbini astoydil sevsalar, hammasiga ulgursa bo'lar ekan...

Gulnora opa bilan bo'lgan uchrashuvimiz odatdagidan ancha cho'zilib ketdi. Gazetaning faoliyati, mazmun-mohiyati, mundariyasi, maqolalar mavzusi haqida gapirdilar. Biz esa bular haqida to'xtalmadik. Chunki gazetamizning navbatdagi sonlaridan birini «Ietkinshek» bilan hamkorlikda chiqarish niyatidamiz. Yuz bor eshitgandan, bir bor ko'rgan afzal, shunday emasmi?!

F.JALILOVA

Qalin o'rmonda yovvoyi asalarilar yashar ekan. Ular juda ahil ekanlar.

Bir kuni asalarilar podshosi barcha asalarilarga qarata shunday debdi:

- Qarindoshlar, hademay qilichini yalang'ochlab qish ham keladi, sovuq kunlar boshlanadi. Hammangiz qishga hozirlik ko'ringlar, bo'lmasa qiynalib qolamiz,-debdi.

- Xo'p bo'ladi, deyishibdi

arilar.

- Bu inimizda qishdan omon chiqolmaymiz, omonat. Boshqa in qurishimiz kerak,- debdi

ko'pchilikka quloq sol, debdi. Lekin mahmadona ari o'z gapini ma'qullabdi, boshqa arilarni ham shu inda qishlashga ko'ndiribdi.

KO'P KO'RGAN, KO'P BILADI

podsho.

Shunda bir mahmadona ari o'rta qichib:

- Podshohi olam, bu in bizning uchib chiqishimiz va qo'nishimiz uchun juda qulay, boshqa in qurishga hojat yo'q,-debdi.

Shunda podshoning jahli chiqib:

-Ko'p ko'rgan, ko'p biladi. Sen mahmadonalik qilmay,

Podsho xafa bo'lib, boshqa inlarda yashaydigan arilar yoniga uchib ketibdi...

Ayozli kunlar boshlanibdi. O'rmondagi hayvonlar qish uyqusiga hozirlik ko'ra boshlabdilar. Pahmoq ayiq ham uyqu taraddudida yurganda, dimog'iga yoqimli hid urilibdi. Qarasa, qulaygina yerda asalarilarning uyasi bormish.

-Omadimni qarang-a, qish uyqusi oldidan asalga to'yadigan bo'ldim,-debdi-yu kattakon panjasini daraxt kavagiga tiqibdi. Asalarilar sovuqdan junjikib, behol yotishgan ekan. Ayiq asalga qo'shib ularning o'zlarini ham yeb qo'yibdi...

Bahor kelib, kunlar isibdi. Boshqa inlardagi asalarilar uyg'onib, sharbat yig'a boshlashibdi. Mahmadona ari va uning laqma do'stlari yashaydigan kavakdan esa hech kim uchib chiqmabdi.

Malika RAHMONBEKOVA,
Ijtimoiy yo'nalishdagi
Respublika maxsus
gimnaziyasi o'quvchisi.

MUSTAQILLIK TO'YING
MUBORAK, ELIM!

Tarix sarhadida nomsiz yurmagan,
Zahmatlar oldida boshin egmagan,
Sen ko'rgan kunlarni hech kim ko'rmagan,
Mustaqillik to'ying muborak, elim!
Ulug' allomalar yetishtirgan yurt,
Xirmonlaringdadir baraka-yu qut,
Farzandlaring erkin, ona bag'ri but,
Mustaqillik to'ying muborak, elim!
Tarix bitigida noming bor sening,
Jangu jadallarda qoning bor sening,
O'zbek degan noming, shoning bor sening,
Mustaqillik to'ying muborak, elim!

Ma'suda IRISNAZAROVA,
Toshkent shahar, Akmal Ikromov tumani.

BU AJIB
HAYOT

Hayotning yo'llari qiziq ekanda,
Insonga ko'rinar turfa xil rangda.
Ba'zida nurlarga to'ladi har on,
Ba'zan tor ko'rinar hatto keng jahon.

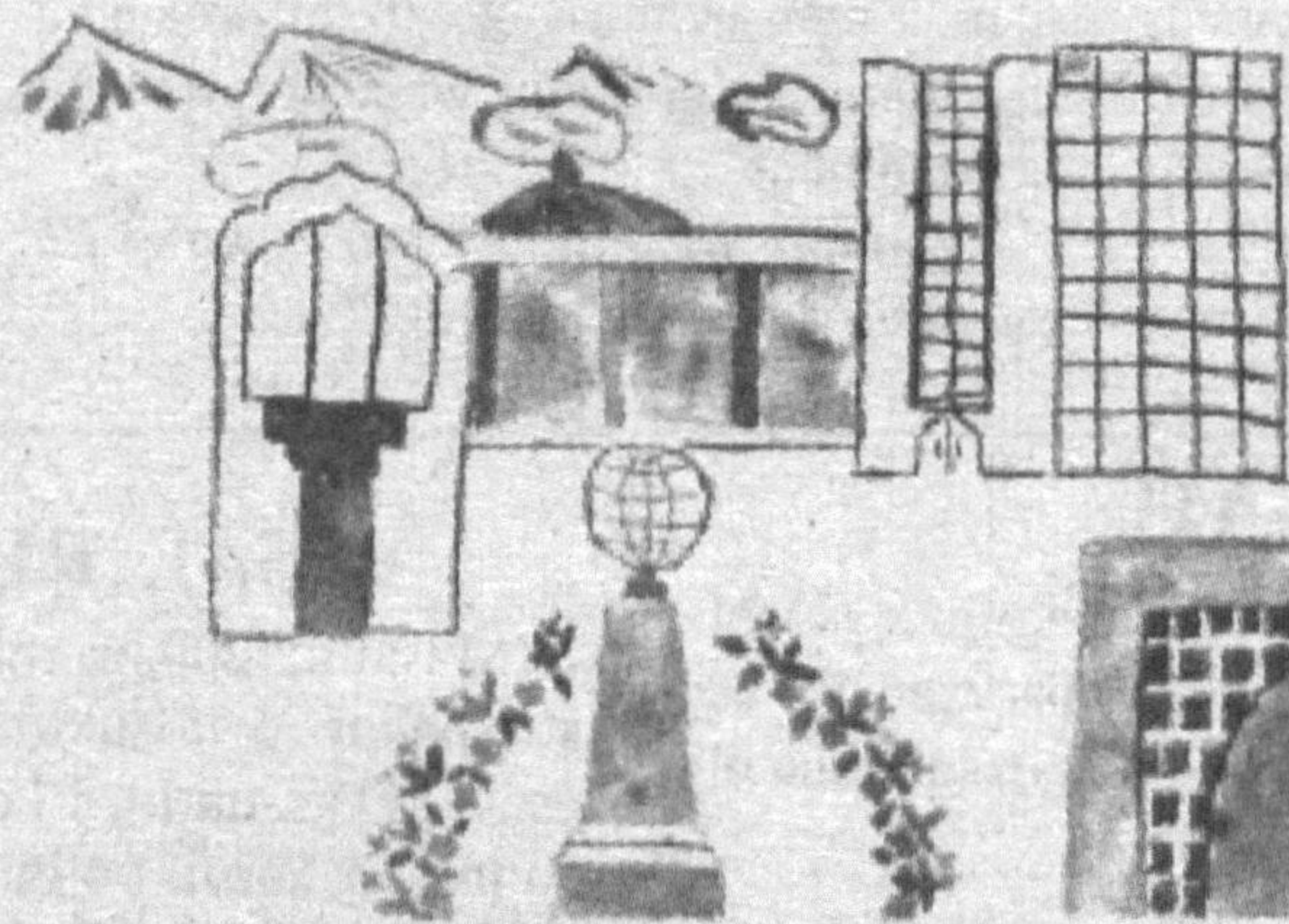
Ba'zida topadi, ba'zan topolmas,
Ba'zida omadsiz, ba'zan topar shon.
Shunday ekanligin bilib tursada,
Yaxshilikka intilib yashaydi inson.

Nazokat UMAROVA,
Chilonzor tumanidagi 200-litsey
maktabning 8- «B» sinf o'quvchisi.

MEN
TUG'ILGAN KUN

Men tug'ildim, Islom bobo,
Mustaqillik yilida.
Vatan quvonch-tashvishlari,
Siz bobomning dilida.
Ona Vatan quchog'ida,
Yayrab bilim olaman.
Siz kutgandek, men hamisha,
Elu yurt deb yonaman.
Qutlug' bayram kunlarida,
Men ham kirdim o'n yoshga.
Bobojonim mehningizni,
O'xshataman quyoshga.

Gulira'no YUSUFJON qizi,
Marg'ilon shahridagi
29-maktabning
4- «G» sinf o'quvchisi.

(Gazetamizning ushbu sahifasini tengdoshlaringiz
298-maktabning 9-sinf o'quvchisi Komil
Holmuxamedov va Akmal Ikromov tumanidagi 229-
maktabning 2-sinf o'quvchisi Muzaffar SOBITOV
chizgan suratlar bilan bezatdik.)

TOPISHMOQLAR

Oyna emas, jimirlaydi,
Joyda turmay qimirlaydi.

Sen so'zlaysan, u tinglaydi,
sen tinglaysan, u so'zlaydi.
Ikki ajib ko'zi bor,
Lekin seni ko'rmaydi.

Bicholmaydi, tikolmaydi,
Ninalari bo'lsa ham.

Dilnoza PO'LATOVA,
Poytaxtimizdagi 273-litsey maktab o'quvchisi.

TEZ AYTISHLAR

Qobil Qodirni Qo'qonda ko'rdimi,
Qodir Qobilni Qo'qonda ko'rdimi?

x x x

Shorasul she'rni sharillatib o'qidimi,
She'rni Shorasul sharillatib o'qidimi?

Mahmudjon AZIMOV,
Shayxontohur tumanidagi 169-maktabning
5- «G» sinf o'quvchisi.

**O'zbekiston bolalari
va o'smirlarining
gazetasi**

Muassislar:
**O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
DAVLAT MATBUOT
QO'MITASI,
O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI
VAZIRLIGI,
«KAMOLOT»
YOSHLAR
IJTIMOIY
HARAKATI,
«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» XAYRIYA
JAMG'ARMASI**

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA
TAHRIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamoliddin FOZILOV,
Oynisa
MUSURMONOVA,
Komil YUSUPOV,
Mukarrama
MURODOVA,
Sunnatilla QO'ZIYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir
«Ijod dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi kompyuter
bo'limida terib
sahifalandi.
Hajmi A-3, 2 bosma
taboq.

«Sharq» nashriyot-
matbaa aksiyadorlik
kompaniyasida 58.519
nuxxada ofset usulida
bosildi.

Korxona manzili:
«Buyuk Turon»
ko'chasi, 41.
Buyurtma № T-2792
Gazetani
Muhabbat
MAHSUDOVA
sahifaladi.
Navbatchi:
Feruza ODILOVA

Ro'yxatdan o'tish
tartibi № 000137
Manzilibiz: 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-62-34.
144-63-08